

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: (01) 369 5342

F: (01) 369 5783

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje

e: gp.ukom@gov.si

Številka: 091-30/2014

Datum: 29. 5. 2014

Zadeva: Stališče Ministrstva za pravosodje do predloga št. 5825-163 s portala predlagam.vladi.si – Dopolnitev kazenskega zakonika

Zveza: Vaš dopis št. 092-163/2014 z dne 16. 5. 2014

Ministrstvo za pravosodje je dne 16. 5. 2014 s strani Urada Vlade RS za komuniciranje prejelo predlog, posredovan preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si*, ki se nanaša na dopolnitev kazenskega zakonika.

Predlagatelj predlaga, da se dopolni kazenski zakonik, v katerem se jasno opredeli, da obdolženci morajo prisostvovati na obravnavah tako, da jim je viden obraz, torej brez raznih "mask" kot je to sedaj dovoljeno. V nadaljevanje še dodaja, da je nerazumljivo, da sodnik dovoli obdolžencu, da prihaja na obravnavo "zamaskiran", čeprav vemo, da je potrebno biti na sodišču oblečen urejeno. Prav tako je nerazumljivo, kako ugotavljajo identiteto posameznega obdolženca, če osebo ni moč videti v obraz in jo primerjati z ustreznimi dokumenti.

Ministrstvo za pravosodje v nadaljevanju daje pojasnilo, ki se nanaša na področji kazenskega in ustavnega prava, za kateri je resorno pristojno.

Ministrstvo za pravosodje pojasnjuje, da Kazenski zakonik (v nadaljevanju: KZ-1)¹ ne ureja pogojev in načina izvedbe kazenskega postopka, ampak je le-ta urejen v Zakonu o kazenskem postopku (v nadaljevanju: ZKP)². V 301. členu ZKP je določeno, da je dolžnost predsednika senata skrbeti za red v sodni dvorani in za dostojanstvo sodišča. V ta namen lahko takoj po začetku zasedanja opozori tiste, ki so navzoči na glavni obravnavi, naj se dostojno obnašajo in naj ne ovirajo dela sodišča. Predsednik senata lahko odredi osebno preiskavo tistih, ki so navzoči na glavni obravnavi. Prav tako sme senat odrediti, da se odstranijo z zasedanja vsi, ki so kot poslušalci navzoči na glavni obravnavi, če se z ukrepi, ki jih določa ta zakon za vzdrževanje reda, ne more zagotoviti neoviran potek glavne obravnave. Kot izhaja iz navedenega, ima predsednik senata na voljo vse možnosti za sankcioniranje vseh, ki so navzoči na glavni obravnavi (tudi obdolženca), v kolikor ovirajo delo sodišča.

¹ Uradni list RS, št. 50/12 - uradno prečiščeno besedilo

² Uradni list RS, št. 32/12 - uradno prečiščeno besedilo in 47/13.

Na drugi strani pa je treba pojasniti, da ima obdolženec na podlagi ustavnega in konvencijskega načela domneve nedolžnosti (27. člen Ustave Republike Slovenije in drugi odstavek 6. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah ter 3. člen ZKP) do pravnomočne sodbe vse pravice posameznika, ki mu jih daje Ustava in zakoni. Ena od posameznikovih osebnostnih pravic je tudi pravica na lastni podobi kot del širše ustavne pravice do izražanja (38. člen Ustave RS). Ustava RS v poglavju o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah zagotavlja nedotakljivost človekove telesne in duševne celovitosti, zasebnosti ter osebnostnih pravic (35. člen). Za osebnostne pravice je značilno, da so neločljivo zvezane z osebo, ki je nosilec te pravice; z osebo nastanejo, so samo njej lastne in z njo praviloma tudi ugasnejo. Osebnostni pravici se ni mogoče odreči, obstoji pa možnost, da imetnik te pravice privoli v kršitev v določenem obsegu. Za osebnostne pravice je značilna njihova absolutnost, kar pomeni, da učinkujejo zoper vsakogar (erga omnes) ter da je vsakomur prepovedan poseg v te pravice. Posameznika varujejo pred posegi države in njenih organov, obenem pa te pravice zagotavljajo tudi varstvo pred posegi drugih posameznikov. Med osebnostne pravice, ki so tesno povezane s pravico do zasebnosti sodi tudi pravica do lastne podobe. Pravica do lastne podobe ter ostale osebnostne pravice je torej povzdignjena na raven temeljne pravice in je kot takšna lahko omejena le s pravicami drugih in v primerih, ko to dopušča Ustava (tretji odstavek 15. člena Ustave RS). Ustavno sodišče je v svoji odločbi U-I-25/95 z dne 27. 11. 1997 presodilo, da je v skladu z načelom, da je tu prepovedano vse, kar ni izrecno dovoljeno, po Ustavi prepovedan vsak poseg v našete pravice, razen tistih, ki so izrecno dovoljeni. Pravica do zasebnosti se za posameznika lahko konča samo takrat in tam, kjer kolidira z zakonsko izkazanim močnejšim interesom drugih. Pri tem pride do kolizije pravic, zato teorija poudarja, da je pri odločanju treba izhajati iz načela sorazmernosti. Torej, meja spoštovanja pravice do izražanja je svoboda drugih.

Na podlagi navedenega menimo, da ni smiselno omejevati ustavnih pravic posameznika s posebnimi prepovedmi v ZKP, saj posamezniku pripadajo posamezne osebnostne pravice že neposredno na podlagi Ustave RS. Kot že navedeno, ima sodišče že v veljavnem ZKP pravno podlago za primere kršitev dostojanstva sodišča, v kolikor je s tem otežena izvedba samega sodnega postopka. Kljub temu bo Ministrstvo za pravosodje še naprej analiziralo vse predloge, ki bi še dodatno povečali učinkovitost izvedbe kazenskega postopka, vendar ob spoštovanju vseh ustavno zagotovljenih pravic obdolžencev in upoštevanju kazensko-pravnih standardov.

S spoštovanjem.

Andreja LANG
v.d. generalne direktorice